

จริยธรรมการวิจัยใน กลุ่มผู้ต้องขังหญิง

กรณีศึกษา:โครงการจากใจสู่ใจ:นวัตกรรมการสร้าง
การเปลี่ยนแปลงภายในเพื่อปฏิรูปภายนอก
(พฤษภาคม 2558- เมษายน 2560)

ดร.ชเนตตี ทินนาม ศูนย์จิตตปัญญาศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล

วัตถุประสงค์โครงการ

1. พัฒนาคุณภาพชีวิตและมิติด้านในของสตรีต้องขังและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ให้สัมผัสถึงคุณค่า ความสุข และพลังภายในที่แท้จริง
2. สร้างศักยภาพให้สตรีต้องขังและเจ้าหน้าที่จำนวนหนึ่งสามารถเป็นแกนนำจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อนำกลับมาใคร่ครวญตัวเองและเสริมพลังผู้อื่น
3. สร้างความร่วมมือกับสำนักพัฒนาพฤตินิสัย กรมราชทัณฑ์ เพื่อพัฒนาคู่มือ/หลักสูตรการจัดการกระบวนการเรียนรู้แนวจิตตปัญญาเพื่อการเปลี่ยนแปลงสำหรับสตรีต้องขังและเจ้าหน้าที่
4. สื่อสารสังคมมีการรับรู้และเข้าใจสตรีต้องขังมากขึ้น ตลอดจนข้อจำกัดปัญหาเชิงระบบ

ความอ่อนไหวของกลุ่มผู้ต้องขังหญิง

- ความเป็นหญิง
- อยู่กับเชื้อ HIV
- หญิงรักหญิง
- กลุ่มชาติพันธุ์
- แม่เลี้ยงเดี่ยว
- ตั้งครรภ์ขณะต้องโทษ
- ผู้ต้องขังมุสลิม
- ผู้ต้องขังสูงอายุ
- ค่าบริการทางเพศ
- คำ/ติดยาเสพติด
- ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว
- ถูกกระทำความรุนแรงทางเพศ
- ยากจน
- การศึกษาน้อย
- มีอาการเจ็บป่วย

สำนักพัฒนาพฤตินิสัย กรมราชทัณฑ์

จริยธรรมวิจัยในกลุ่มผู้ต้องขังหญิง ประยุกต์ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา

ตามสัมพันธ
เชิงมโหฬารชีวิต
(จิต-ธรรมชาต)

ตนเอง+ผู้อื่น
(เรียนรู้, เข้าใจ)

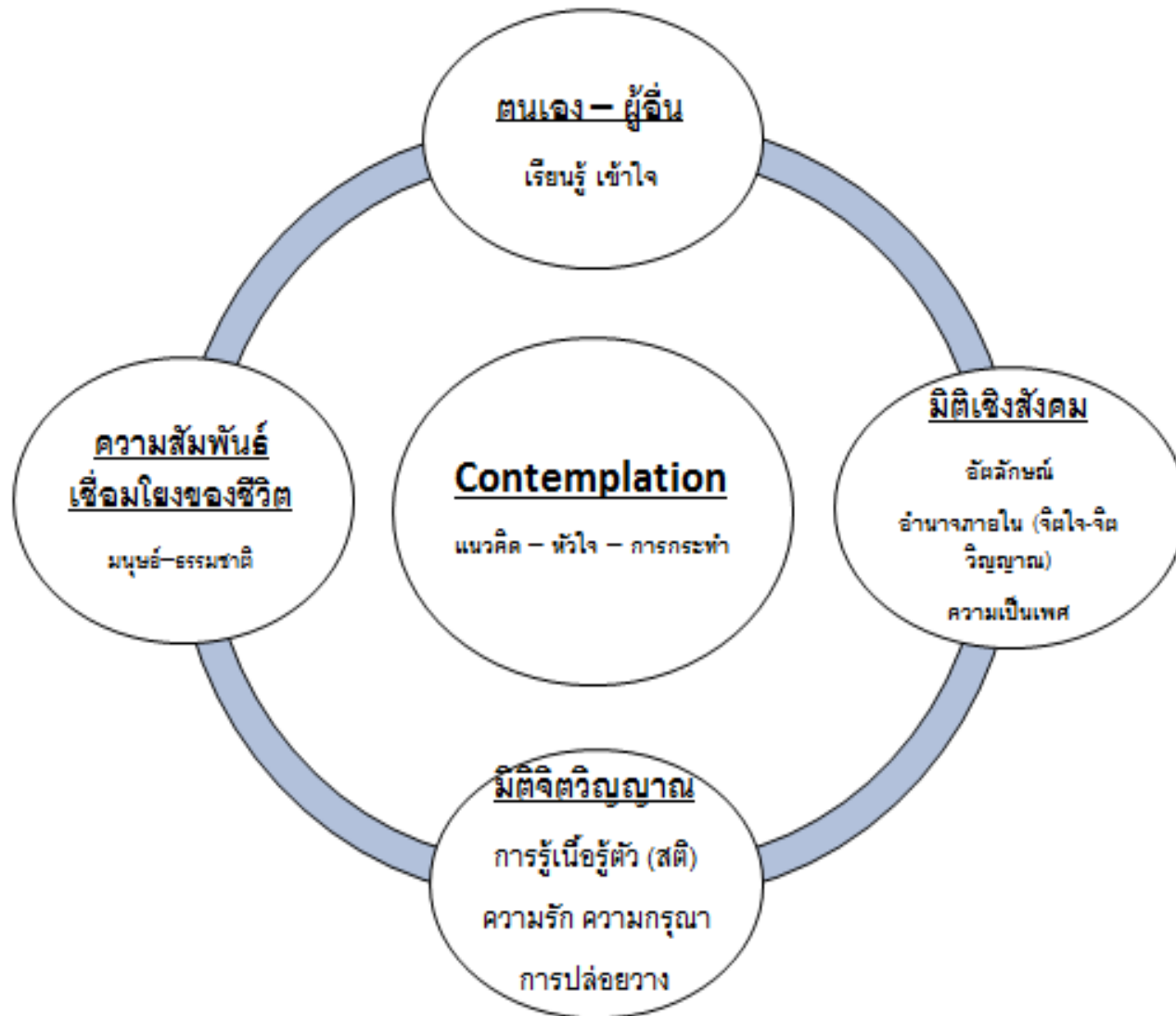
มีสำเนาสังคม
ไฮลักษ์ชน
อำนาจภายใน
คทมเป็นพร)

มีสำเนาธรรม

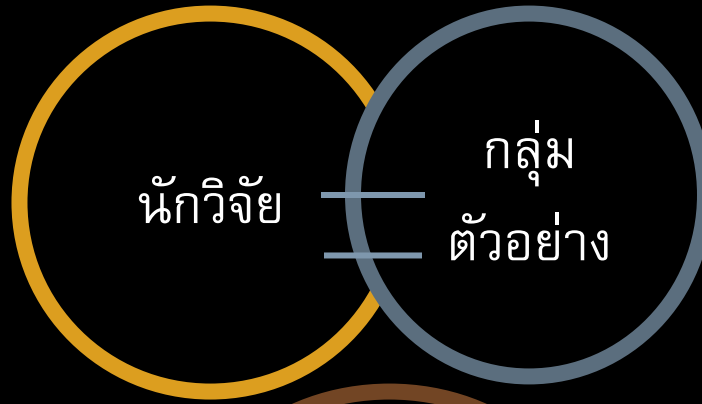
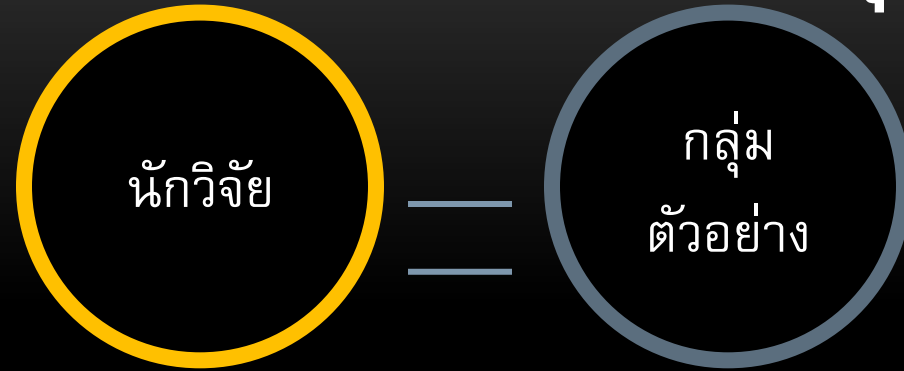
เนื้อ ใจ (สติ)

ก กรุณา การปล่อยวาง)

กรอบความคิด

ความสัมพันธ์ระหว่างนักวิจัยและกลุ่มตัวอย่าง

ความเป็นหนึ่งเดียว

ส่วนค่าเสียค่า ไม่คิดว่าทำไมทำอย่างนี้ แต่ทำยาก

แบบนี้มาก่อน ๓๐๐๐ เวลาชั่งน้ำหนัก ไม่รู้ว่าตัวเอง มี ความ

ใจดี อยู่ในตัว แต่ก็แอบคิดว่าตัวเองเป็นคนใจร้ายทำแบบนี้

ก็เลยมีค่านึง ความใจดีเอาไว้ ซะเม็ดเลย ๒๒๒+++ แต่ก็ยังดี

นะค่าที่ ยิง รู้ตัวว่า ใจดี และ คอย รู้จักตัว อยู่ตลอดเวลา ว่าสิ่ง

ดี (๒) ส่วนตัวเรานั้นยังมีอะไรอีกมากมาย แต่แค่รู้จักตัวเอง

นั่งเป็นวงกลม

การนั่งเป็นวงกลม เป็นการทลายลำดับชั้น สร้างความเท่าเทียม การยอมรับ เชื่อมโยง เป็นกัลยาณมิตร

ชื่อ น.ท.ช

เรือนจำกลาง

เพ็ญ

“โหนการเก็บข้อมูลวิจัยกลุ่ม
ผู้ต้องขังหญิงนักวิจัยฟังปฏิบัติกับ
ผู้ต้องขังหญิงคนนั้นเหมือนกับว่า
ผู้ต้องขังหญิงเป็นกัลยาณมิตร
เป็นน้องสาว พี่สาว ของคุณ”

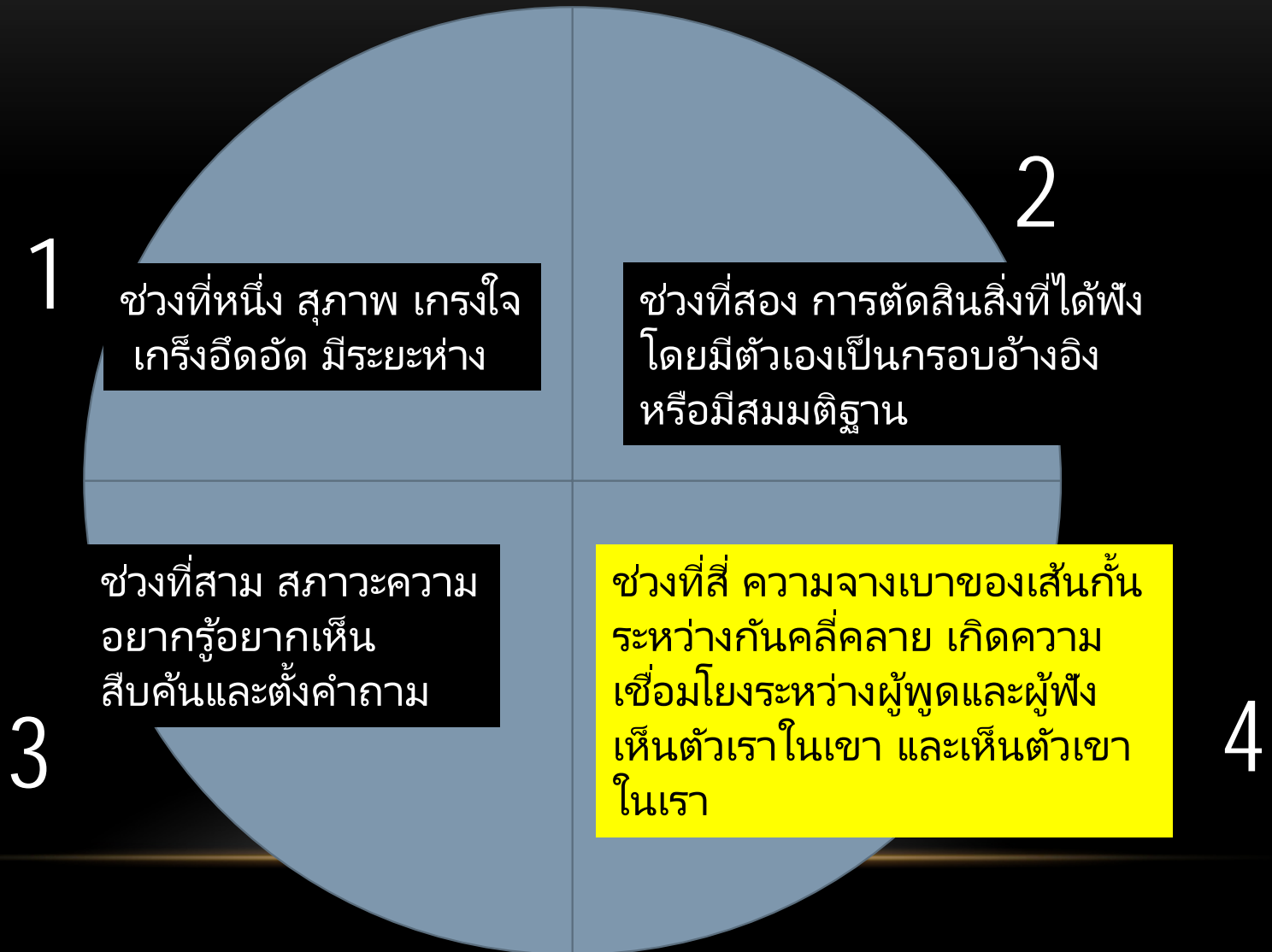

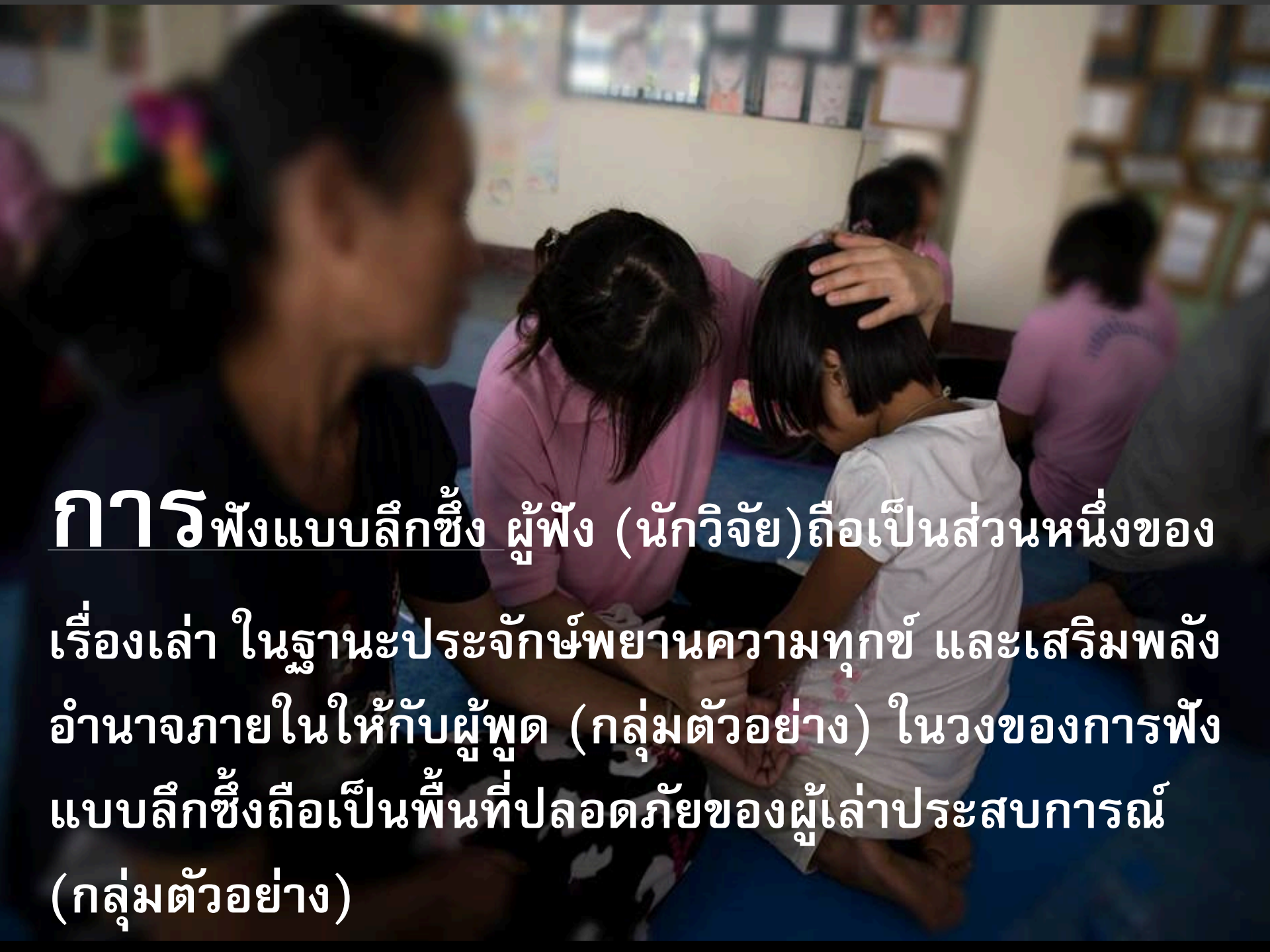

การฟังแบบลึกซึ้ง (Deep Listening)

การฟังแบบลึกซึ้ง

**การฟังแบบลึกซึ้ง ผู้ฟัง (นักวิจัย) ถือเป็นส่วนหนึ่งของ
เรื่องเล่า ในฐานะประจักษ์พยานความทุกข์ และเสริมพลัง
อำนาจภายในให้กับผู้พูด (กลุ่มตัวอย่าง) ในวงของการฟัง
แบบลึกซึ้งถือเป็นพื้นที่ปลอดภัยของผู้เล่าประสบการณ์
(กลุ่มตัวอย่าง)**

การภาวนาในรูปแบบต่าง ๆ

กาารภากานาในรูละบายบตาาง ๆ

มีสตา รูลั้ตัว รูลั้รู้ความรูลั้สึกได้ไว อีสระ เป็นกลาง
เห็นโลกตามความป็นจริง เห็นตัวเอง เข้าใจ
ผู้อื่น เกิดความเมตตา กรุณา ให้อภัย เชื่อมโยง
ตัวเองกับธรรมชาติและสรรพสิ่ง

1. หนึ่งวันหนึ่ง เราคิด ได้ คนเราเกิดมา ก็ต้องมีภาระ
 2. ก็รับทำตามเวลาที่มีอยู่ หรือ วิชา สามารถ ทำอะไรได้
 3. กันได้ 100% คิดว่า มีค่า ต้อง มีเงินในกระเป๋าด้วย 100% เรา
 4. หนึ่ง ก็ทำ ได้ ทำ ให้ มี ความสำเร็จ ใน ชีวิต เรา ใน ทุก วัน
 5. 100% คนในครอบครัว

1. การจัดการสุขภาพ

1. เรา ทำใจ ตัวเอง
 2. ตัวเอง ไม่ ออก ตัวเอง ไม่ ใจ ไม่ ใจ
 3. ใจ คนอื่น มากขึ้น พร้อม ที่ จะ พยายาม ทำ ให้

การเรียนรู้จักตัวเอง

ผ่านการทำงานศิลปะ

ศิลปะมีความเชื่อมโยงกับชีวิต
ศิลปะช่วยให้สิ่งที่อยู่ลึกๆ ช้างใน
ถูกเผยออกมา

คนอื่นมอง : เราเรีง

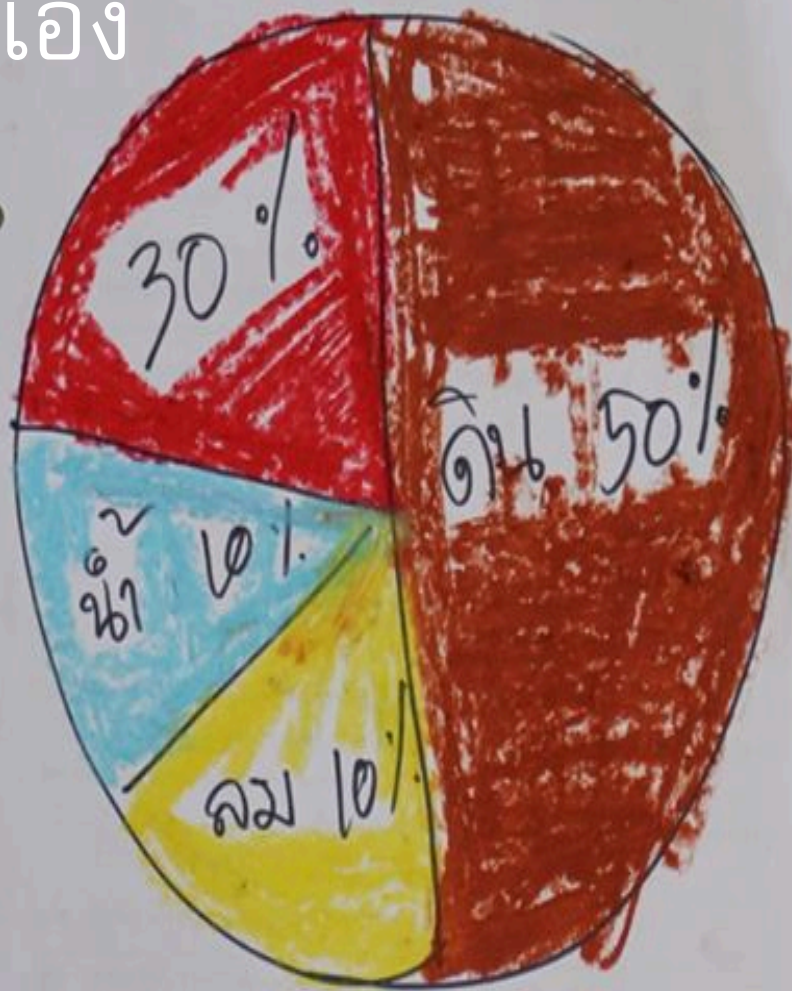
มองตัวเอง : หนูว่า
ตัวเองมีสองบุคลิก

การรู้จักตัวเอง

รวมแล้ว
ตัดสี่หน้า

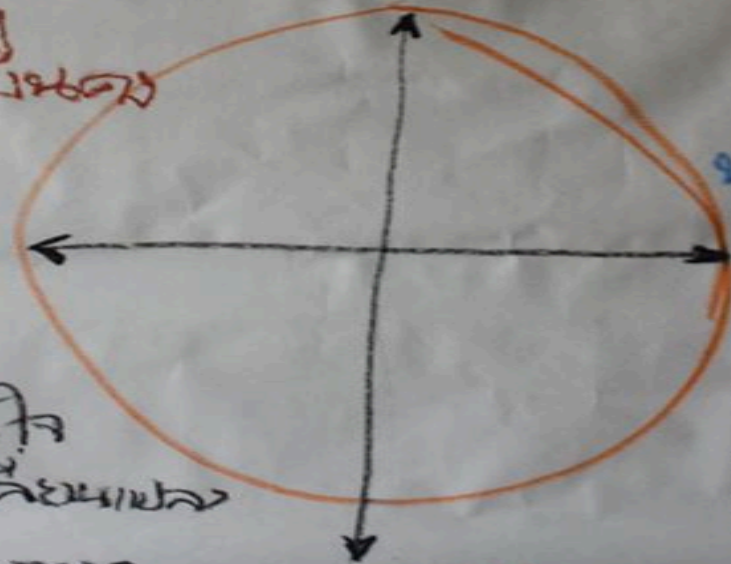
ชาติไฟ

ลดความโกรธ
รับฟังคนอื่น
สนใจรายละเอียด
ความงาม รอยยิ้ม
ฝึกสติ

หน้าก้นหน้าหลัง

ชาติตา

ปลอบประโลม
เปิดรับ เปิดใจ
ยอมรับการเปลี่ยนแปลง
อ่อนน้อมถ่อมตน, สบายๆ
(สุภาพ)

พลังสร้างสรรค์

ชาติลม

ลมมือทำใจเสรี,
เร็วในรู้ค. ทุกๆ
ฝึกสติ

ชาติฟ้า

ใจอบอุ่น - เปิดรับ

เชื่อมั่นตัวเอง กล้าตัดสี่หน้า

รับชม และ ให้กำลังใจตัวเอง

A photograph showing the lower legs and feet of two people standing on a grey, reflective floor. Each person is standing on a small, rectangular white paper mat. The person in the foreground is wearing a dark blue skirt, and the person in the background is wearing a purple skirt. The floor is highly reflective, showing bright highlights and shadows.

การรู้จักตัวเองนำไปสู่การเข้าใจ

และยอมรับผู้อื่น

สังคมไทยมีค.คิด ค.เชื่อ ค.คัดค้าน ภาพลักษณ์กับเพศ ผ.ช. ยังไม่ชัด

3) คุณลักษณะ

โรงเรียน
ชาย

1

หญิง

บทกวีในอุดมคติ

รักษาพระทัย
 เลี้ยงดู เยี่ยมทอ้งก่อนเสมอ
 ใจดีเสมอ พลาพวา= ผู้ตาม
 รักนางสีสงวนทาง รักตามมีรอยสัก
 รักเดียวใจเดียว หัวมรณแรง
 ไม่กินแล้ว / ไม่สูงบน / ไม่เจ้าชู้
 เข้มลึก ต่อแฉกรนสาม เฒ่าตรีเรือน
 สวย รักแต่ตัว งามด้วย ฝ่่ากัน
 ใจดี ต่อแฉกรนสาม ต่อแฉกรนสาม

2

ชาย

ผู้นำ ช่างแท้แท้ น.ช. ปากบ่อ เก่ง
 แข็งแรง งามแข็ง (ดีมีชาติ) ดินเหนียว ลุงขุน
 ต่อสู้กับศัตรู ปกครองเมีย หลายเมีย
 อก 3 ศอก เสียงดัง มีศักดิ์ศรี มีอำนาจ
 แลือ รวย ภู ลักขณ มีปลัดทางเพศ
 ไม่ต่อทำงานบ้าน มีประสบการณ์, ความรู้
 สืบสกุล มีอำนาจ ใจใหญ่ มีด้าม
 มีลมรรวมภาพทางเพศสูง อัด สอดสีอัด เจ้าชู้
 ทำงานนอกบ้าน งามแต่หน้า รับผิดชอบ
 60 ล้าน กลิ่นดีกล่าเมีย

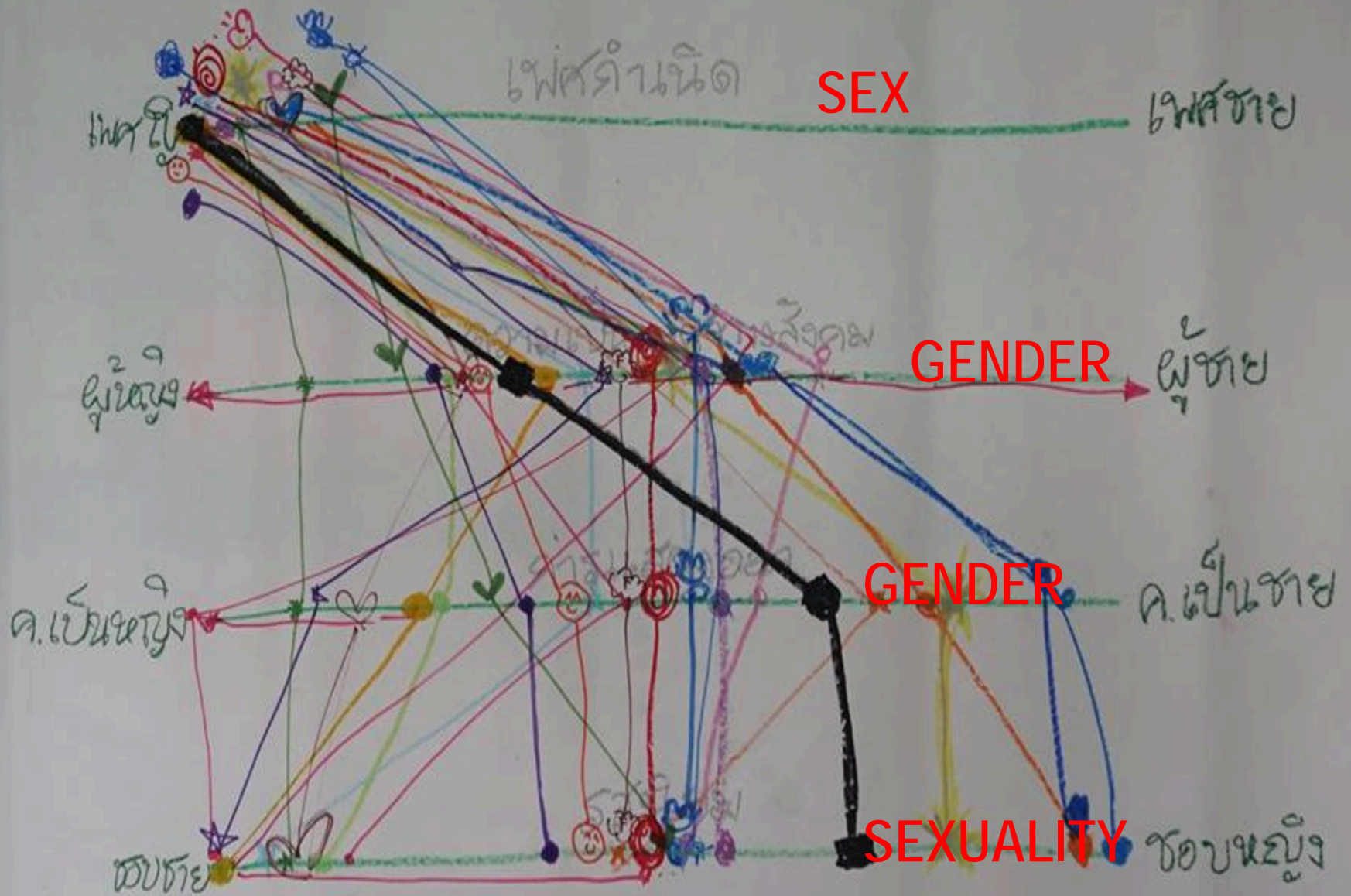
เก็บกด
 กอดแน่น
 ก้าวร้าว
 บ้าอำนาจ
 ใช้กำลัง
 อาก... ใช้
 แฉกรน
 เลสเพิล
 เจ้าชู้
 บอด
 + แฉกร
 ตูต 62

เข้าใจกรอบสังคมวัฒนธรรม ไม่ยึดติดกรอบ

เป็นอิสระจากกรอบ ไม่ตัดสินปัจเจกจากพฤติกรรม

9/1/26 ตัวเธอ ครอบครอง ไร่ร้างเขียน ครุ สถาปนิกกล่าเมีย

แผนผังงานชนิด

ทฤษฎี

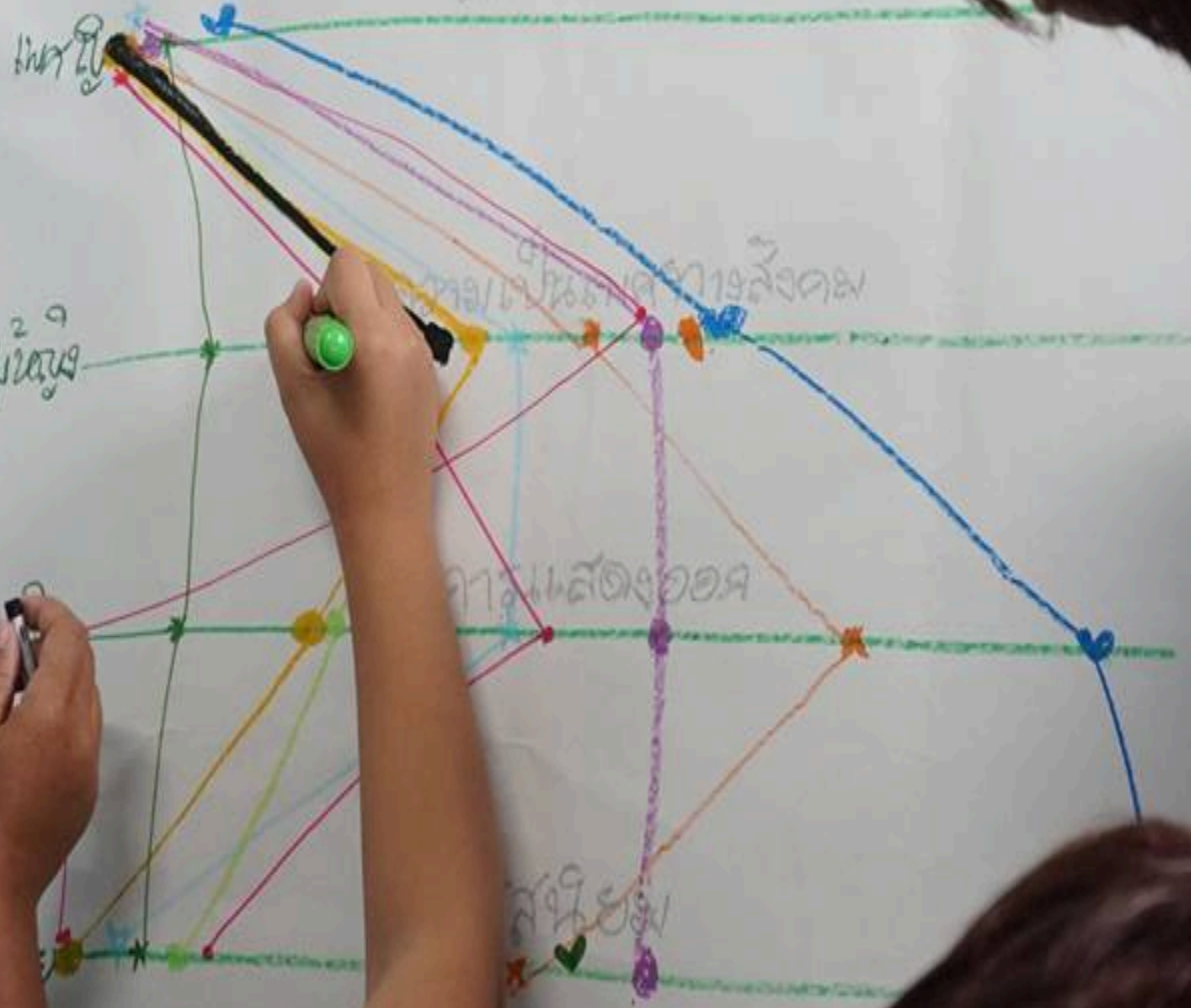
ยูทิวบ์

ค.แพน

การ/เป็นภาคีทางสังคม

การนำเสนอ

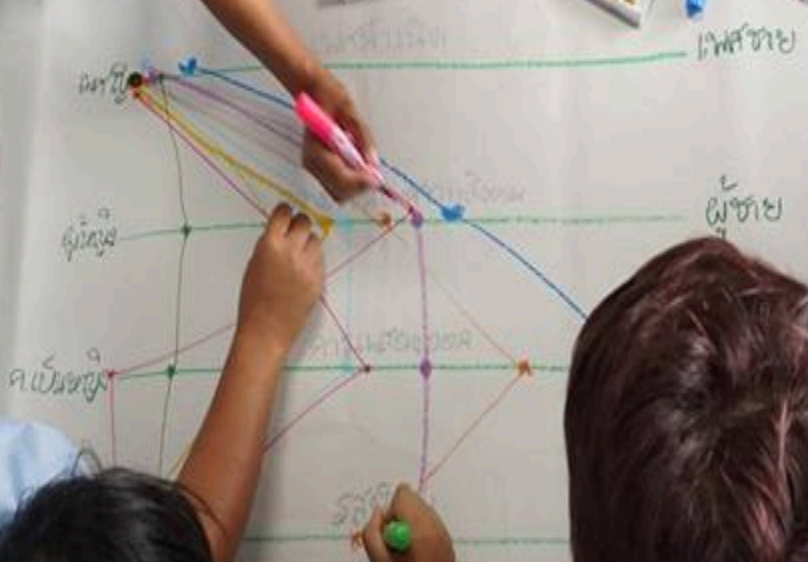
การเรียนรู้

e

A

A person wearing a light blue short-sleeved shirt is shown from the chest down. They are holding a small, dark, bowl-shaped object in their left hand and a colorful, embroidered ball (possibly a traditional Thai 'Kong' or 'Kong' ball) in their right hand. A brush with a wooden handle and dark bristles is held in their right hand, positioned near the embroidered ball. A white card with Thai text and a photo is pinned to their shirt. In the background, a white sign with Thai text and a drawing of a person is visible. The overall scene suggests a traditional craft or cultural activity.

ใช้หมั้นในพลังอำนาจภายใน
ประสบการณ์ชีวิตของผู้หญิงเป็นศูนย์กลาง

ครึ่งใจ, รั้ง

ไม่สละ, ไม่ตัดสิน

ใจเด็ดขาด, ไม่ท้อ

สามัคคี, ใจ
เมตตา, อดทน

ข้อตกลงร่วมกัน

- คิงใจ, รับผิดชอบ
- ไม่ทะเลาะ, ไม่ตัดสิน
- ใช้เหตุผล, ไม่ทำนุ
- สามัคคี, ร่วมกิจกรรมทุกครั้ง
- เมตตา, ตรงต่อเวลา
- ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- รับผิดชอบ, เก็บความลับ
- ไม่หนีบท, ให้อภัย

คิงใจ

เปิดเผย

ไม่ตัดสิน

พื้นที่ปลอดภัย

ไม่ล้อเลียน

หลักจริยธรรมวิจัย กลุ่มผู้ต้องขังหญิง กรณีศึกษา โครงการจากใจสู่ใจฯ

- ความเป็นธรรมตา เป็นธรรมชาติ
- ความเท่าเทียม
- ความเป็นพี่น้อง กัลยาณมิตร
- ความเคารพความเป็นมนุษย์
- น้อมรับความแตกต่างหลากหลาย
- การไม่ตัดสิน ไม่ตีตรา
- การเข้าถึงตัวตน
- เห็นโลกตามความเป็นจริง
- ความรัก ความเมตตา
- ไม่ติดกรอบสังคม/วัฒนธรรม

- เชื่อมมั่นในพลังอำนาจภายในของกลุ่มตัวอย่าง
- ประสบการณ์ของผู้หญิงเป็นศูนย์กลาง
- เป็นส่วนหนึ่งของเรื่องเล่า ประจักษ์พยานความทุกข์
- ความเชื่อมโยง
- ความเป็นหนึ่งเดียว
- เชื่อมมั่นในความดี ความงามของความเป็นมนุษย์ที่แท้
- การรักษาความลับ ข้อมูลส่วนตัว
- ความไว้วางใจ
- เปิดใจ เปิดกว้าง
- สร้างพื้นที่ปลอดภัย